

Моніторинг наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (далі – моніторинг) проведено відповідно до статті 17 Закону України „Про стратегічну екологічну оцінку”.

Документ державного планування, по якому проведено моніторинг, – План заходів з реалізації Стратегії розвитку Полтавської області на 2025 – 2027 роки, затверджений рішенням пленарного засідання сорок восьмої позачергової сесії восьмого скликання Полтавської обласної ради від 25.12.2025 № 1071.

Моніторинг проведено протягом строку дії документа державного планування.

Зазначений документ державного планування розроблено з урахуванням стратегічних та оперативних цілей Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки, Стратегії розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки, поточної ситуації у регіоні, пов'язаній з військовою агресією російської федерації та введенням в Україні правового режиму воєнного стану, а також Глобальних цілей сталого розвитку. При розробленні документу державного планування враховано дотримання вимог Законів України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про управління відходами”, „Про охорону атмосферного повітря”, „Про природно-заповідний фонд України”, „Про рослинний світ”, „Про тваринний світ”, „Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних ресурсів”, а також „Про охорону земель”.

Крім того, документ державного планування включає положення, які стосуються охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів, передбачає виконання зобов'язань та заходів у відповідній сфері, визначених програмами, стратегіями, програмами та іншими документами загальнодержавного рівня, а також міжнародними угодами, стороною яких є Україна, у тому числі: Основними засадами (стратегією) державної екологічної політики України на період до 2030 року; Національним планом дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року; Стратегією формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердженим операційним планом заходів з її реалізації у 2024 – 2026 роках; Національним планом дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням; рішенням Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням; Стратегією зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року; Планом заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року; Державною стратегією управління лісами України до 2035 року; Водною стратегією України на період до 2050 року; Національною економічною стратегією; Цілями Сталого Розвитку, затвердженими у 2015 році 70 сесією Генеральної асамблеї ООН; Ріо - Конвенціями та міжнародними угодами природоохоронного спрямування; Стратегією розвитку індустріальних парків на 2023 – 2030 роки.

Під час здійснення моніторингу не виявлено негативних наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

№ з/п	Назва показника	2024 рік	2025 рік	2025 рік порівняно з 2024 роком, %/в.п. індексу	Пояснення щодо відхилення
Індикатори здоров'я населення					
1.	Загальний коефіцієнт народжуваності, на 1 тис. осіб наявного населення	-	5,9 ³	-	Показник Державної служби статистики в Україні з 2022 року не визначається.
2.	Загальний коефіцієнт смертності, на 1 тис. наявного населення	-	20,38 ³	-	Показник Головного управління статистики у Полтавській області з 2022 року не визначається.
3.	Смертність населення області за хворобами системи кровообігу: ішемічна хвороба серця, цереброваскулярні хвороби на 100 тис. населення	- - -	1315,1 ³ 948,3 ³ 297,0 ³	- - -	Показник Головного управління статистики у Полтавській області з 2022 року не визначається.
4.	Захворюваність на всі форми туберкульозу на 100 тис. населення	61,7	49,6	-19,6%	Захворюваність зменшилась.
5.	Захворюваність населення на активний туберкульоз (первинна) на 100 тис. населення	50,7	39,9	-21,3%	Захворюваність зменшилась.
6.	Захворюваність населення на злоякісні новоутворення (первинна) на 100 тис. населення	321,9	283,1	-12,1%	Захворюваність зменшилась.
7.	Загальна кількість пацієнтів з діагнозом гострий мозковий інсульт, які проліковані в стаціонарах закладів охорони здоров'я області, осіб	7414	7106	-4,1%	Кількість хворих зменшилась.
8.	Загальна кількість пацієнтів з діагнозом гострий інфаркт міокарда, які проліковані в стаціонарах закладів охорони здоров'я області, осіб	2287	2075	-9,3%	Кількість хворих зменшилась.
9.	Рівень охоплення систематичним скринінгом на туберкульоз осіб з груп підвищеного ризику захворювання на туберкульоз, %	88,0	87,0	-1,0 в.п. індексу	Охоплення скринінгом на туберкульоз зменшилось на 1,1% за рахунок недостатнього обстеження внутрішньо переміщених осіб.
10.	Частка населення, охопленого онкоскринінгом на найбільш поширені серед населення злоякісні новоутворення, %	71,4 (рак шийки матки)	68,2 (рак шийки матки)	-3,2 в.п. індексу	З 2025 року запроваджено пілотний проєкт зі збереження здоров'я жіночого населення.
11.	Частка підтверджених діагнозів „Гострий мозковий інсульт” у хворих, які були доставлені бригадами екстреної медичної допомоги до закладів охорони здоров'я, які уклали договір з НСЗУ за відповідним пакетом медичних послуг, %	98,0	98,0	0 в.п. індексу	Щомісячно здійснюється моніторинг надання екстреної медичної допомоги пацієнтам з гострим мозковим інсультом.

12.	Кількість осіб, які охоплені фізкультурно-оздоровчою діяльністю, осіб	125746	199061	+58,3%	Зростання відбулось за рахунок збільшення кількості фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів.
13.	Кількість осіб, які займаються спортом, осіб	21147	19359	-8,4%	Відповідно до статистичних даних станом на 31.12.2025 спостерігається зменшення контингенту здобувачів освіти ЗЗСО і відповідно зменшення кількості вихованців в дитячо-юнацьких спортивних школах.
14.	Кількість дітей, охоплених формами відпочинку та оздоровлення, осіб	7467	10120	+35,5%	Зростання кількості дітей відбулось за рахунок збільшення кількості закладів відпочинку при навчальних закладах освіти на 42 одиниці.
15.	Середній час доїзду бригади швидкої медичної допомоги до пацієнта, хвилин	16,72	17,24	+3,1%	Збільшення часу доїзду бригади швидкої медичної допомоги, відбулося у зв'язку із збільшенням навантаження на бригаду.
16.	Рівень охоплення імунопрофілактикою відповідно до Календаря профілактичних щеплень в Україні за віком під час профілактики десяти інфекційних захворювань, відсотків	93,9	93,4	-0,5 в.п. індексу	Проводиться кампанія щодо додаткових заходів з імунізації для груп населення, які пропустили планові щеплення в попередні роки.
Забруднення атмосферного повітря					
17.	Викиди діоксиду вуглецю (CO ₂) у розрахунку на 1 тис. км ² території, т	67306,03	55730,47	-17,2%	-
18.	Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів по регіонах, тис. т	-	245,526	-	У 2025 році змінилася методика розрахунку.
19.	Темп зростання / зниження викидів забруднюючих речовин і парникових газів від стаціонарних джерел викидів на одну особу по регіонах (у % до попереднього року)	-	-	-	Розрахунок обсягів викидів забруднюючих речовин та парникових газів в атмосферне повітря від пересувних джерел (в тому числі від автотранспорту) Головним управлінням статистики в Полтавській області з 2016 року не здійснювався.
Водні ресурси					
20.	Забрано води з природних водних об'єктів, млн м ³	126,201	113,495	-10,1%	Військова агресія рф проти України, тяжкий економічний стан та різке зменшення завантаження виробництва спричинило зниження обсягу споживання води на підприємствах, а саме найбільший вплив на зміну
21.	Спожито свіжої води, млн м ³	77,266	71,797	-7,1%	

					обсягів забору води на: ТОВ „Сристівський ГЗК,, (зменшили забір на 5,323 млн м ³), ТОВ „Біланівський ГЗК” (0,371 млн м ³), КП „Кременчукводоканал” (2,153 млн м ³), СТОВ „Придніпровський край” (0,925 млн м ³), ТОВ ІПК „Полтавазернопродукт” (0,455 млн м ³).
22.	У поверхневій воді скинуто очисними спорудами області стічних вод, млн м ³	44,262	41,043	-7,3%	-
23.	Відсоток населених пунктів, що мають централізоване водопостачання, %	31,9	31,9 ¹	-	Дані за 2024 рік, відповідно до Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2004 р. № 576.
24.	Відсоток населених пунктів, що мають централізоване водовідведення, %	3,75	3,75 ¹	-	Дані за 2025 рік будуть орієнтовно в II кварталі 2026 року.
25.	Результати оцінки якості поверхневих вод (порівняння з нормативними значеннями)	У водах річок області спостерігалось перевищення норм якості води по хімічному споживанню кисню, біологічному споживанню кисню, нікелю та свинцю.	У водах річок області спостерігалось перевищення норм якості води по хімічному споживанню кисню, біологічному споживанню кисню, нікелю, в деяких річках по вмісту свинцю (р.Псел, р.Сула, р.Удай, р.Хорол, р.Говтва, р.Орчик, р.Оріль).	В 2025 році, так як і в 2024 році, у водах річок області спостерігається перевищення норм по вмісту нікелю та свинцю.	Спостерігається надмірний вміст органічних речовин, що є наслідком антропогенного і техногенного забруднення річок скидами стічних вод промислових, комунальних та сільськогосподарських підприємств. В 2024 та 2025 роках в річках області виявлено перевищення норм важких металів (нікелю, свинцю), що пов'язано з військовими діями.

26.	Частка стічних вод, що проходять повний цикл біологічної очистки, %	97,6	97,6 ¹	-	Дані за 2024 рік, відповідно до Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2004 р. № 576. Дані за 2025 рік будуть орієнтовно в II кварталі 2026 року.
27.	Частка мереж централізованого водопостачання, що перебувають в аварійному стані, %	30	30 ¹	-	
Біорізноманіття					
28.	Лісистість території, %	9,0426	-	-	Дані за 2025 рік Північно-східним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства не надано.
29.	Кількість заготовленої деревини, тис. м ³	357,9 ²	299,6 ¹	-16,3%	Останні дані опубліковано на сайті Головного управління статистики у Полтавській області за 2024 рік. Дані за 2025 рік будуть орієнтовно в II кварталі 2026 року.
30.	Відсоток заповідності території області, %	5,01	5,01	0 в.п. індексу	-
31.	Площа територій та об'єктів природно-заповідного фонду Полтавської обл. щодо яких встановлено межі (винесено в натурі), га	29279,71	31397,37	+7,2%	Зростання відбулось за рахунок встановлення меж територій природно-заповідного фонду.
32.	Кількість видів рослин і тварин на території області, що підлягають охороні, одиниць	53 рослин 69 тварин ²	-	-	Дані по Екологічному паспорту Полтавської області за 2024 рік. Дані за 2025 рік будуть орієнтовно в IV кварталі 2026 року.
Земельні ресурси					
33.	Площа земель, що зазнають підтоплення, км ²	4,354 ⁴	-	-	Останні дані за 2019 рік відповідно до Витягу з матеріалів за область до Аналітичного огляду стану техногенної і природної безпеки в Україні. Показник з 2020 року не визначається.
34.	Загальна довжина укріплення берега на Кременчуцькому водосховищі (% до запланованої довжини укріплення)	-	-	-	Відсутні дані.
35.	Площа (частка) еродованих земель, га	420	420	100%	-
36.	Відсоток розораності ґрунтів, %	61,2	61,2	0 в.п. індексу	-
37.	Вміст органічного вуглецю (гумусу) у ґрунтах сільськогосподарських угідь	5,7	5,7	0 в.п. індексу	-

38.	Вміст забруднюючих речовин у ґрунті	-	-	-	-
39.	Площа земель сільськогосподарського призначення, га	2182,2	2182,2	100%	-
40.	Частка площі сільськогосподарських угідь екстенсивного використання (сіножатей, пасовищ) у загальній території області, %	11,4	11,4	0 в.п. індексу	-
41.	Частка площі сільськогосподарських угідь, що використовується для вирощування органічної сільськогосподарської продукції, у загальній площі сільськогосподарських угідь, %	1,1	1,1	0 в.п. індексу	-
Енергетика					
42.	Річний обсяг споживання електричної енергії в області, млн кВт год.	4386,75	3821,58	-12,9%	Застосування ГПВ та ГАВ, збільшення частки генерації.
43.	Річний обсяг споживання електричної енергії населенням, млн кВт. год	1085,45	1048,36	-3,4%	Застосування ГПВ та ГАВ, встановлення сонячних електростанцій.
44.	Річний обсяг споживання природного газу населенням, млн м ³	376,5	378,0	+0,4%	Зниження температурного режиму, відсутність світла, у зв'язку з чим використовувався природний газ.
45.	Частка оснащення житлових будинків вузлами комерційного обліку теплової енергії, відсотків до загальної кількості житлових будинків, які підлягають оснащенню, %	89,0	89,0	0 в.п. індексу	Частка оснащення житлових будинків вузлами комерційного обліку теплової енергії протягом 2025 року не змінилася.
46.	Кількість генеруючих установок приватних домогосподарств, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання та енергії вітру, одиниць	1432	1989	+38,9%	Станом на кінець 2025 року відбулося зростання кількості генеруючих установок приватних домогосподарств, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання та енергії вітру.
47.	Загальна встановлена потужність генеруючих установок, кВт	33597,0	43087,4	+28,2%	
48.	Обсяг виробництва електричної енергії генеруючими установками споживачів, тис. кВт. год.	32332,8	67231,1	+107,9%	
49.	Кількість багатоквартирних будинків ОСББ, в яких реалізовано проекти термомодернізації в рамках програми ДУ „Фонд енергоефективності”, одиниць	1	1	0%	Кількість багатоквартирних будинків ОСББ, в яких реалізовано проекти термомодернізації в рамках програми ДУ „Фонд енергоефективності” не змінилася.
Відходи					
50.	Річний обсяг утворення ТПВ на території області, тис. т	334,953	295,607	-11,7%	Показники зазначено відповідно до

51.	Частка використання відходів як вторинної сировини, %	0,24	0,33	+0,09 в.п. індексу	річного статистичного звіту за формою № 1-ТПВ, затвердженою Наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 19.09.2006 № 308.
52.	Обсяг видалених відходів, тис. т	334,159	294,623	-11,8%	
53.	Охоплення населення послугами зі збирання ТПВ, %	78	78	0 в.п. індексу	
54.	Обсяг утворених та накопичених промислових відходів, тис. т	0,0272	0,0474	+74,3%	
55.	Площа ліквідованих несанкціонованих сміттєзвалищ, м ²	185000	113000	-38,9%	
56.	Кількість відходів на території області, утворених внаслідок пошкодження та руйнування об'єктів інфраструктури російською федерацією, тис. т	5,0	5,6	+12,0%	Кількість відходів руйнувань, утворених внаслідок пошкодження об'єктів інфраструктури російською федерацією, збільшилась внаслідок посилення масованих атак.

¹ – дані за 2024 рік;

² – дані за 2023 рік;

³ – дані за 2021 рік;

⁴ – дані за 2019 рік.